

KNIHA ABSTRAKTOV

Bezpečnosť detí v digitálnom priestore 2024

(Deň bezpečného internetu)

miesto: **Katolícka univerzita v Ružomberku, Univerzitná knižnica**

čas: **6. 2. 2024, 9:30 – 16:00**

Organizátori:

- **Katolícka univerzita v Ružomberku,**
- **Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch (MPSVR SR),**
- **digiQ.**

Vedecký výbor konferencie:

- prof. David Šmahel, PhD. (Interdisciplinárny výzkum internetu a spoločnosti, Masarykova univerzita)
- Prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD. (Fakulta psychológie, Paneurópska vysoká škola)
- doc. PaedDr. Katarína Hollá, PhD. (Pedagogická fakulta, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre)
- doc. Mgr. Vladimír Lichner, PhD. (Filozofická fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach)
- doc. PhDr. Angela Almašiová, PhD. (Pedagogická fakulta, Katolícka univerzita v Ružomberku)
- doc. Mgr. Pavel Izrael, PhD. (Filozofická fakulta, Katolícka univerzita v Ružomberku)
- doc. Mgr. Juraj Holdoš, PhD. (Filozofická fakulta, Katolícka univerzita v Ružomberku)

Keynote speakers

JUDr. Ľuboš Kukliš, PhD.

Európska komisia.

Názov príspevku: Pravidlá digitálneho ihriska (Akt o digitálnych službách a ochrana práv detí)

Anotácia: Akt o digitálnych službách predstavuje prvú komplexnú reguláciu obsahu v online prostredí na svete. Popri vylepšenej ochrane pred nelegálnym obsahom zavádza úplne nový prístup k analýze a znižovaniu rizík, ktoré predstavuje šírenie škodlivého obsahu na najväčších online platformách. Anotovaný príspevok vysvetlí základné princípy tejto regulácie s osobitným dôrazom na ochranu práv detí. A to nielen ako potenciálnych príjemcov škodlivého obsahu, ale aj ako aktívnych užívateľov, ktorí majú právo na bezpečné, ale zároveň aj rôznorodé, podnetné a slobodné digitálne prostredie.

prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD.

Fakulta psychológie, Paneurópska vysoká škola.

Názov príspevku: Implementácia modelu CO-VITALITY s dôrazom na rozvoj silných stránok detí ako efektívna podpora ich digitálnej bezpečnosti

Anotácia: Príspevok upozorňuje na nárast problémov psychologického charakteru v dnešných školách s dôrazom na kyberšikanovanie, úzko súvisiacich s kvalitou duševného zdravia žiakov a navrhuje možnosti ich riešenia spoluprácou tímu odborníkov s významným postavením školských psychológov. Psychologické služby týchto profesionálov sú zamerané aj na bezpečnosť detí v digitálnom priestore efektívnou prevenciou, poradenstvom, intervenciou priamo v školskom prostredí. Jednou z možností je využiť na tento účel preventívny program vychádzajúci z pozitívnej psychológie a Co-Vitality modelu smerujúci k podpore individuálnych zdrojov zdravia žiakov, ich silných stránok, potencialít, rozvíjaním pozitívnych možností v rámci ich kognitívizácie, motivácie, emocionalizácie, socializácie, autoregulácie.

doc. Mgr. Vladimír Lichner, PhD.

Katedra sociálnej práce, Filozofická fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Názov príspevku: Premeny poradenstva v kontexte premien komunikačnej paradigmy - dištančné poradenstvo v práci s deťmi a mládežou

Anotácia: Príspevok sa orientuje na predstavenie základných charakteristík praxe dištančnej sociálnej práce s dôrazom na poskytovanie dištančného poradenstva. Predstavuje teoretické východiská dištančnej praxe a dištančného poradenstva, všeobecné a ďalšie charakteristiky dištančného poradenstva. Cez cieľovú skupinu detí a mládeže predstavuje možnosti

dištančného poradenstva pre deti a mládež s dôrazom na praktické skúsenosti a možnosti práce.

doc. PhDr. Angela Almašiová, PhD.

Katedra sociálnej práce, Pedagogická fakulta, Katolícka univerzita v Ružomberku

doc. Mgr. Juraj Holdoš, PhD.

Katedra psychológie, Filozofická fakulta, Katolícka univerzita v Ružomberku

doc. Mgr. Pavel Izrael, PhD.

Katedra žurnalistiky, Filozofická fakulta, Katolícka Univerzita v Ružomberku

PhDr. Katarína Kohútová, PhD.

Katedra sociálnej práce, Pedagogická fakulta, Katolícka univerzita v Ružomberku

Názov príspevku: Výskumná správa: Vybrané formy rizikového správania detí a mládeže v roku 2023

Anotácia: Príspevok prináša čiastkové výsledky z kvantitatívneho výskumu realizovaného na reprezentatívnom súbore slovenských detí a mladých vo veku 9 – 17 rokov pod gesciou MPSVaR. Predstavuje vybrané formy rizikového správania detí a mládeže v roku 2023. Ide najmä o šikanovanie a kyberšikanovanie, sexuálne obsahy, nebezpečné a nenávislné prejavy a obsahy v prostredí internetu v spojitosti s vybranými psychosociálnymi premennými. Dáta z roku 2023 porovnávame z výskumami v roku 2018, 2021 a 2022. K najdôležitejším zisteniam patrí, že v roku 2021 sme namerali pomerne vysoké hodnoty meraných fenoménov oproti predpandemickému stavu, čo sa dá vysvetliť vplyvom pandémie a lockdownov. V roku 2022 sa viaceré ukazovatele zlepšili, čo môže súvisieť s ústupom pandémie. Avšak rok 2023 sa zdá byť taký istý ako 2021, v niektorých ukazovateľoch najhorší v histórii nášho merania.

Odborná sekcia I:

Mgr. Andrea Cox

DigiQ

Názov príspevku: Príležitosti a riziká streamovacej platformy Twitch

Anotácia: Streamovacia platforma Twitch ponúka mladým ľuďom mnoho príležitostí, či už ide o zdokonalenie mediálnych a digitálnych komunikačných schopností, testovanie kreativity, zapojenie sa do rôznych komunit či uplatňovanie sociálnych zručností. Twitch môže mladým ľuďom ponúknuť bezpečné a podnetné miesto na štúdium, rozvoj a zdokonaľovanie ich digitálneho talentu pod správnym dohľadom a vedením. Zároveň sa na tejto platforme nachádza množstvo necenzurovaného obsahu, ktorý môže byť urážlivý alebo obscénny. Obsah a la carte môže byť obzvlášť škodlivý pre deti, ktorých schopnosť kritického myslenia sa ešte len vyvíja. Toxické správanie a kyberšikanovanie sú často reportované samotnými používateľmi. Rôznorodosť kanálov vytvára príležitosti pre online predátorov, čo je obzvlášť znepokojujúce vzhľadom na to, aký ľahko dostupný je živý chat a aká participatívna je táto platforma. Samotná podstata streamovacej platformy môže nabádať k nezdravému životnému štýlu, ktorý škodí fyzickej a duševnej pohode človeka pri dlhých hodinách sedenia a sledovania. Príspevok rozoberá prínosy a riziká streamovacej platformy Twitch, ako diskutovať o tom s mladistvými používateľmi, čo musia odborníci, pracovníci s mládežou a rodičia vedieť o tomto nástroji a kedy je vhodné zasiahnuť s cieľom minimalizovať riziká, ktoré v sebe nesú sociálne a streamovacie platformy.

Mgr. Barbora Okruhľanská

Digitálni rodičia

Názov príspevku: DIGITÁLNI RODIČIA

Anotácia: Čo a kto sú Digitálni rodičia? Aké sú pozitíva a negatíva digitálnej doby? Čo deťom hrozí? Čo máme ako rodičia/učitelia/vychovávateľa robiť? Podstatou nášho projektu je pomôcť rodičom, ktorí majú deti vo veku 0 – 18 rokov, zorientovať sa v téme výchovy v online svete. Cieľom je priblížiť im svet ich detí a vnúčať, aby ho nielen lepšie pochopili, ale boli v ňom aj správnymi sprievodcami vo výchove. Už 1 rok každý piatok uverejňujeme novú epizódu podcastu Digitálni rodičia, ktorá je plná aktuálnych informácií o digitálnom svete – o jeho príležitostiach a hrozbách pre mladého človeka aj rodiny. Otvárame výchovné témy, prinášame overené tipy a triky, ktoré sa dajú ihneď aplikovať do života. Za projektom stoja dvaja odborníci v oblasti internetu, reklamy a médií: Barbora Okruhľanská a Peter Šebo. Súčasťou niektorých epizód podcastu sú aj rodičia, deti (anonymne) a tiež psychológovia, učitelia, vychovávateľa a ďalší odborníci pre prácu s deťmi a mládežou. Denne tiež na sociálne siete pripravujeme video obsah – krátke videá s názvom Digitálny popcorn. Nájdete v nich rôzne výchovné inšpirácie, tipy, najnovšie trendy aj odpovede na najčastejšie otázky v oblasti mediálnej výchovy a moderných technológií.

Lívia Halmkan

Tlakový hrniec, n.o.

Názov príspevku: Ako sprevádzať deti sexuálnym dozrievaním v dobe ľahko dostupnej pornografie.

Anotácia: Naše deti sa prvýkrát stretávajú s pornografiou priemerne vo veku 11. Menej ako štvrtina z nich si porno vyhľadá sama. Drvivá väčšina detí sa vie na vlastných telefónoch dostať k pornografii za pár sekúnd. Odkiaľ to vieme? Priamo od detí. Minulý rok sme sa ich na toto a mnohé iné skutočnosti pýtali v prieskume, ktorý bude odprezentovaný počas konferencie. Pornografia je silný super-normálny stimul, ktorý apeluje na prirodzený sexuálny pud. Naša dospelávajúca mládež vie o negatívnych dopadoch pornografie oveľa viac ako kedykoľvek predtým, no napriek tomu sa vystavuje porno-stimulu dobrovoľne a pravidelne. Čím to je? Ako môžeme mladých sprevádzať sexuálnym dozrievaním tak, aby dokázali mať zdravý postoj k intimitate a vzťahom? Počas konferencie si skúsime odpovedať na tieto otázky.

Mgr. Marianna Heřmánková

IPčko, o.z.

Názov príspevku: Online výzvy v životoch mladých ľudí

Anotácia: Online výzvy na sociálnych sieťach sa v posledných rokoch stali bežnou súčasťou relatívne veľkej skupiny mladých ľudí aj na Slovensku. Hoci niektoré online výzvy sú v zásade neškodné, mnohé však môžu predstavovať väčšie riziko pre mladých ľudí, čo môže viesť k vážnemu poškodeniu fyzického či duševného zdravia alebo inému nebezpečenstvu, ktoré môže mladého človeka negatívne ovplyvniť. Tento typ online fenoménu nasadá do potrieb dospelávajúceho človeka a jeho vývinových úloh. Ukazuje sa, že pri zapojení do online výzvy veľkú rolu u mladého človeka zohrávajú pocity spolupatričnosti s väčšou online komunitou, presvedčenie o jedinečnosti zážitku a prežívaní a oslabená autoregulácia správania. Príspevok ukazuje na výsledky anonymného online prieskumu pod záštitou organizácie IPčko, o.z. medzi mladými ľuďmi na Slovensku, ktorý skúma možné rizikové správanie v online prostredí a zároveň otvára debatu o ochranných faktoroch pri zapojení sa do online výzvy a možnostiach pomoci nielen v rámci online prostredia, ale aj offline sveta, napr. v osobnom kontakte v školskom a rodinnom prostredí.

PhDr. Ľudmila Húsková, PhD.

Okresné riaditeľstvo PZ v Martine

Názov príspevku: Šikanovanie a kyberšikanovanie v praxi

Anotácia: Cieľom príspevku je prezentovať prevenciu šikanovania a kyberšikanovania a ich dôsledkov, ktoré sa môžu vyskytovať v triednom kolektíve žiakov. Autorka sa dotýka aj

závažnejšej témy, ktorá má na spoločnosť najväčší emocionálny dopad a to suicídium. Vo svojej publikácii poukazuje na rizikové faktory suicidálneho procesu. Keďže v poslednej dobe suicidné konanie u detí a adolescentov rapídne narastá najmä v dôsledku nespracovanej traumatickej udalosti, ktorá môže byť často krát úzko spojená so šikanovaním daného jedinca venovanie sa danej problematike je potrebné.

Mgr. Milada Kovalíková

Luton Borough Council, England

Názov príspevku: Prevencia rizikového správania v školskom prostredí

Anotácia: Suicídia a suicidálne správanie predstavujú závažný problém celosvetovej spoločnosti, ktorý si vyžaduje pozornosť viacerých odborníkov z rôznych oblastí, vrátane medicíny, psychiatrie, psychológie, filozofie, etiky, legislatívy a sociológie. V našom článku sa zameriavame na prevenciu suicitídy žiakov, s dôrazom na úlohu pedagógov a odborných zamestnancov na slovenských a anglických školách. Definujeme suicitídu, analyzujeme etiológiu suicidálneho správania a identifikujeme rizikové faktory vrátane online rizík. V súvislosti s online rizikami sa venujeme možným vplyvom digitálnej komunikácie, sociálnych médií a ďalších online prostredí na mentálne zdravie žiakov. Diskutujeme o profesionálnych kompetenciách sociálnych pedagógov v teoretickej rovine a preskúmavame rôzne prístupy k prevencii, ktoré zahŕňajú aj aspekty digitálnej bezpečnosti. Na základe empirického výskumu predstavujeme reálne nadstavené štandardy a ich implementáciu do praxe na školách v kontexte prevencie suicitídy, pričom zvláštny dôraz kladieme na aspekty spojené s online prostredím. V rámci výskumu sme uprednostnili kvantitatívny prístup, ktorým sme analyzovali subjektívne názory zamestnancov slovenských a anglických škôl, vrátane ich pohľadu na online riziká a ich vplyv na suicidálne správanie žiakov. Článok detailne mapuje aktuálnu problematiku prevencie suicitídy žiakov s dôrazom na online aspekty, s cieľom informovať odborníkov a zamestnancov škôl o potrebe pravidelnej prevencie rizikového správania žiakov v online prostredí, lepšie vnímať signály hrozby rizika suicitídy, správne voliť postup konania a citlivo komunikovať s jednotlivcami, ktorých sa rizikové správanie dotýka. V závere výskumu poskytujeme súhrn zistení, odporúčaní a návrhov pre školskú prax, ktoré môžu prispieť k efektívnejšej prevencii suicitídy s ohľadom na online aspekty. Zároveň zdôrazňujeme dôležitosť aktívnej spolupráce medzi odborníkmi rôznych disciplín, pedagógmi a ďalšími relevantnými aktérmi na riešenie tohto závažného spoločenského problému v digitálnom prostredí.

Odborná sekcia II:

Ing. Marcel Rypák, MSc

Rozvojová agentúra ŽSK - Sekcia pre mládež

Názov príspevku: Prečo potrebujeme mládež?

Anotácia: Sekcia pre mládež ako nová sekcia Rozvojovej agentúry, od roku 2020 rozvíja spoluprácu s mládežníckymi organizáciami v aktivitách a projektoch, ktoré prinášajú osobný, profesijný a morálny rozvoj mladých ľudí v kraji. Podporuje neformálne vzdelávanie, záujem o dobrovoľníctvo, sociálnu inklúziu, digitalizáciu, udržateľnosť živ. prostredia a fyzické a psychické zdravie v neformálnom prostredí mladých ako aj vo formálnom vzdelávaní na školách, obciach, ako aj v oblastiach s nedostatkom príležitostí pre rozvoj mladých ľudí. V príspevku predstavíme Konceptiu rozvoja mládeže „Na1Vlne“ (www.na1vlne.sk), ktorá je nosným nástrojom rozvoja neformálnych príležitostí pre mládež v Žilinskom samosprávnom kraji na obdobie 2021-2028.

Mgr. Zuzana Stančíková, PhD.

Europe Direct Žilinský kraj

Názov príspevku: Europe Direct Žilinský kraj - skúsenosti z prednášok pre mládež na tému bezpečnosť sociálnych sietí, dezinformácie a online zdroje informácií

Anotácia: Europe Direct Žilinský kraj funguje ako infocentrum pre európske otázky. Jednou z kľúčových úloh infocentra je prednášková činnosť a diskusia pre žiakov základných škôl, študentov stredných a vysokých škôl na tematiku Európskej únie, eurozóny, Schengenu a budúcnosti mladých v tomto priestore. Za posledné dva roky sme rozšírili svoje prednášky o tému informačnej korektnosti a pozície sociálnych médií (ako relevantného nositeľa informácie), v šírení dezinformácií. V príspevku prinášame pohľad do našich skúseností s mladými regiónu Orava a Liptov na túto problematiku.

Mgr. Andrej Kostanjevec

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny BA

Názov príspevku: Národný projekt Prevencia a eliminácia násilia a sociálneho vylúčenia prostredníctvom národných liniek pomoci

Anotácia: Vo svojom príspevku by som poslucháčom priblížil nový národný projekt, jeho ciele, spôsob realizácie aktivít, ktoré linky budú spolupracovať a aké inovácie v systéme dištančného poradenstva prinesú. Zároveň by som zhodnotil činnosť Národnej linky na pomoc deťom v ohrození VIAC AKO NI(c)K za rok 2023 a jej plány do budúcnosti v kontexte tohto nového národného projektu.

Mgr. Viktória Norisová, PhD., Mgr. Michal Hradický

Rada pre mediálne služby

Názov príspevku: Kde sa začína a kam siaha zodpovednosť influencerov?

Anotácia: Prečo by sme si mali zapamätať skratku AVMSD, ak nás trápia výzvy súčasného online svete? Autori v príspevku ponúknu praktické implikácie regulácie vlogerov a platforiem na zdieľanie videí pre riešenie súčasných výziev v online svete.

JUDr. Eliška Pírková, PhD.

Access Now

Názov príspevku: Ako efektívne chrániť deti v digitálnom priestore: technológia a jej dopad na ľudské práva

Anotácia: Od roku 2020 Európska Únia prijala množstvo zákonných opatrení v boji proti rozširovaniu nelegálneho obsahu na internete. Najdôležitejšie z nich sú Akt o digitálnych službách prijatý Európskou Úniou v roku 2022 a Návrh Nariadenia ktorým sa stanovujú pravidlá predchádzania sexuálnemu zneužívaniu detí a boja proti nemu. Ochrana detí na internete patrí medzi základné priority zákonodarcov na Európskej a národnej úrovni. Väčšina nových zákonov sa však výrazne opiera o technológie, ktoré môžu mať negatívny dopad na ochranu ľudských práv aj tých skupín, ktoré majú chrániť. Medzi takéto riešenia patria systémy overovania veku ako aj "client-side scanning" - technológie, ktoré výrazne oslabujú ochranu súkromnej komunikácie. Táto prezentácia predstaví hlavné technologické opatrenia, ktoré súčasná a budúca legislatíva dáva do popredia ako nástroje pre bezpečné, predvídateľné a dôveryhodné online prostredie. Kriticky vyhodnotí ich účinnosť v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí na internete a objasní možné negatívne dopady, ako aj opatrenia, ktoré môžu týmto rizikám zabrániť alebo ich zmierniť.

Mgr. Matej Almáši, PhD.

Centrum poradenstva a prevencie Zvolen

Názov príspevku: Dospievajúci muži na Slovensku v riziku: kyberazyl ako rizikový faktor v sociálnej zrelosti mužov

Anotácia: Príspevok pojednáva o kyberazyle - videohry a online porno. Tu časť dospelých mužov hľadá útočisko pred ich rozhodnutiami v živote, ktorý obsahuje nové výzvy vyplývajúce z premien sveta. Vďaka tomu môžu mať limitované sociálne dozrievanie. Výskumný súbor bol v počte 837: muži (47,1 %; 23,39 rokov) a ženy (52,9 %; 23,11 rokov). Dáta boli získané v období 2019-2020: The 7-Item Game Addiction Scale, The Cyber Pornography Addiction Test,

sociálno-demografické položky - vývinové úlohy v sociálnej oblasti (VÚSO). Dáta boli analyzované: IBM SPSS. Muži dosahujú sociálnu zrelosť pomenej ako ženy. Mužom, ktorí sú v dosahovaní VÚSO v začiatkoch, sa môžu videohry stať viac rizikovými. Súvislosť medzi excesívnym hrami videohier a dosahovaním VÚSO u mužov je pozitívna slabá. To, ako muži nadobúdajú VÚSO nehrá poprednú rolu, či budú mať negatívne dôsledky pozerania online porna. Muži sú ohrozenejší ako ženy v spojitosti s kyberazylom. U mužov medzi závislosťou od videohier a možnosťou straty kontroly nad online pornom existuje pozitívna silná súvislosť. Riešením je selektívna prevencia zameraná na dospievajúcich mužov. Najmä osvojenie si zručností pre život - vytvorenie odborníkmi odporúčanej harmónie medzi reálnym životom a životom v kyberpriestore - žiť bez sociálnej disfunkčnosti tzn. napomôžu im sociálne dozrieť a naplňať tak očakávania spoločnosti.

Mgr. Michal Božík

VÚDPaP

Názov príspevku: *Modely zavádzania pravidiel ohľadom digitálnych technológií na školách*

Anotácia: Tento teoretický príspevok sa zameriava na analýzu a porovnanie modelov implementácie pravidiel týkajúcich sa digitálnych technológií v školách v rôznych európskych krajinách. Školstvo sa stáva neoddeliteľnou súčasťou digitálnej éry, a preto je dôležité porozumieť, ako jednotlivé krajiny pristupujú k integrovaniu týchto technológií do vzdelávacieho procesu. Príspevok identifikuje hlavné trendy, výzvy a úspechy v oblasti implementácie digitálnych technológií a pravidiel s nimi spojených. Analyzujeme rôzne prístupy, ako aj ich vplyv na vzdelávacie výsledky a rozvoj digitálnych zručností študentov. Okrem toho diskutujeme o kľúčových faktoroch, ktoré ovplyvňujú úspešnosť týchto modelov v kontexte rôznych kultúr a systémov vzdelávania v Európe.

Vedecká sekcia

doc. PaedDr. Katarína Hollá, PhD.

Katedra pedagogiky, Pedagogická fakulta, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Názov príspevku: Metodika C.Y.B.E.R. k prevencii kyberagresie - teoretický a metodický fundament

Anotácia: Sociálne a digitálne médiá sú nevyhnutnou súčasťou života spoločnosti. Je nevyhnutné, aby žiaci poznali a využívali pozitívne stránky moderných technológií, ale zároveň, aby poznali aj riziká a nástrahy. Nezastupiteľnú úlohu v tom zohráva prevencia. Základnými stratégiami prevencie podľa Zelinu sú sociálne, informačné stratégie a emocionálne stratégie. Autorka v príspevku odkazuje na tieto stratégie, ktoré sa stali fundamentom príručky C.Y.B.E.R.. Príručka podobne ako model tvorivo-humanistickej výchovy Zelinu je inšpiráciou nových výchovných perspektív rozpracovaných do oblastí kognitívizácie, sebaúcty - sebapoňatie (yourself), správania a komunikácie, emocionalizácie a reziliencie. Autorka v príspevku vyzdvihuje jednotlivé teoretické a metodické fundamenty príručky.

prof. PhDr. Miriam Niklová, PhD.

Katedra pedagogiky a andragogiky, Pedagogická fakulta Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Názov príspevku: Nadmerné používanie internetu u žiakov základných škôl a syndróm FOMO

Anotácia: V štúdiu je pozornosť venovaná fenoménu FoMO, ktorý je úzko spojený s používaním sociálnych médií. Ide o fenomén, ktorý bol identifikovaný už v roku 2004 a odvtedy je predmetom skúmania viacerých odborníkov. V roku 2013 Przybylski s kolektívom autorov začali prvýkrát empiricky skúmať FoMO, ktorý predstavuje relevantný indikátor, ktorý súvisí s vysokou mierou používania internetu. Cieľom štúdie je zmapovať prevalenciu a analyzovať fenomén FoMO u žiakov základných škôl. Výskumný súbor tvorilo 2 767 respondentov s priemerným vekom 12,68 roka. V intenciách výskumného šetrenia sme pozornosť orientovali aj na zistenie vzájomných vzťahov medzi excesívnym a závislostným používaním internetu a fenoménom FoMO. Prieniku uvedených fenoménov je v odbornej literatúre venovaná intenzívna pozornosť a je spájaný tak so závislosťou od internetu, ako aj s excesívnym používaním internetu.

doc. PhDr. Mário Dulovics, PhD.

Katedra pedagogiky a andragogiky, Pedagogická fakulta Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Názov príspevku: Kyberšikanovanie v podmienkach základných škôl na Slovensku z aspektu agresorov

Anotácia: Cieľom príspevku je analýza prevalencie agresorov kyberšikanovania v podmienkach základných škôl s dôrazom na demografické premenné (vek, rod, prospech) a taktiež identifikovanie prítomnosti ďalších virtuálnych ohrození v podskupine kyberagresorov (excesívne používanie internetu, syndróm FoMO). V príspevku sú analyzované výsledky empirického výskumu, ktorý bol realizovaný u žiakov na druhom stupni základných škôl koncom roka 2022. Zber dát bol realizovaný prostredníctvom online dotazníka na území celého Slovenska. Na meranie prevalencie foriem a frekvencie kyberšikanovania z aspektu kyberagresorov bola použitá 18 položková škála vlastnej konštrukcie. Na meranie ďalších premenných sme použili škály The Compulsive Internet Use Scale (CIUS) (Meerkee et al., 2009) a Fear of Missing Out (FoMO) (Przybylski et al., 2013). Vo výskumnom súbore 2768 žiakov bolo identifikovaných 256 (9,3%) agresorov kyberšikanovania. V skupine kyberagresorov sme identifikovali vyšší výskyt chlapcov (169 / 66,0 %) ako dievčat (87 / 34,0%), pričom najvyššia prevalencia kyberagresorov bola zaznamenaná v siedmom ročníku. Medzi kyberagresormi dominovali žiaci s výborným prospechom (147 / 57,4 %). Ani v jednej zo sledovaných premenných sme nezistili signifikantné rozdiely medzi žiakmi v pozícii kyberagresora. Medzi agresormi kyberšikanovania sme zároveň identifikovali 143 (55,9) kyberobetí.

Mgr. Magdaléna Hovanová, PhD., Mgr. Simona Čečková

Katedra sociálnej práce, Filozofická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika Košice

Názov príspevku: Online rizikové správanie adolescentov v kontexte sociálnej izolácie

Anotácia: Príspevok teoreticky ukotvuje základné pojmy, súčasne sa empiricky zaoberá vzťahom online rizikového správania (nadužívanie internetu, rizikové správanie na internete) a sociálnou izoláciou (meranej prostredníctvom dvoch dotazníkov The classmates social isolation questionnaire - CSIQ (Alivernini a Manganelli 2016) a Measures of Social Isolation - MoSI (Zavaleta, Samuel, Mills 2016). Výskum preukázal štatisticky signifikantné vzťahy hlavne pri online rizikovom správaní a internej aj externej sociálnej izolácii, ako aj online rizikovom správaní sociálnej izolácii od kamarátov mimo školy.

Mgr. Kristína Bielčíková, PhD., PaedDr. Libuša Gužíková

Katedra pedagogiky, Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Názov príspevku: Sharenting, digitálne rodičovstvo a súkromie detí v ére sociálnych médií

Anotácia: V súčasnosti je viac ako bežné, že rodičia zdieľajú informácie o svojich deťoch na sociálnych sieťach. Len málo sa však vie o tom, aké ohrozenia so sebou digitálne rodičovstvo prináša, a tak sa téma „sharentingu“ (tzv. „zdieľania“) stáva čoraz viac spornou otázkou. Predložená štúdia explikuje na základe kvalitatívnej analýzy výskumných zistení domácej a zahraničnej proveniencie, aké potenciálne ohrozenia prináša sharenting do rodinného environmentu, osobitne v rámci vplyvu na dieťa a jeho ďalší vývoj. Jedným z problémov je strata súkromia a ohrozenie práv dieťaťa, zneužitie citlivých informácií ku ponížovaniu či kyberšikane zo strany rovesníkov, ako aj ťažkosti vo vzťahovej sfére medzi rodičmi a deťmi. Nadmerné zdieľanie (tzv. „oversharenting“) vytvára digitálnu stopu pre dieťa, ktorá ovplyvňuje jeho osobnosť. Digitálny svet demonštruje mnoho spôsobov prezentácie rodinného života, čo spôsobuje istý tlak na výchovné pôsobenie rodiny a mení ich hodnoty, postoje a celkové fungovanie rodiny. Naším cieľom je informovať rodinu i spoločnosť, pred akými výzvami stojí dnešná rodina v spojitosti so zdieľaním svojho súkromia v digitálnom prostredí. Navrhujeme možnosti ako adekvátne verifikovať vhodnosť zdieľania fotografií svojich detí a rodinného života.

PhDr. Zuzana Draková, PhD.

Fakulta sociálnych vied Univerzity Cyrila Metoda v Trnave

Názov príspevku: Digitálny priestor v kontexte mladých ľudí: riziká a príležitosti

Anotácia: Príspevok poskytuje ucelený pohľad na digitálny priestor v kontexte mladých ľudí, zdôrazňujúc riziká, ale zároveň aj príležitosti, ktoré tento fenomenálny priestor ponúka. Digitálna revolúcia ovplyvňuje spôsob, akým mladí jedinci komunikujú, vzdelávajú sa, prezentujú sa, získavajú informácie a tiež formujú svoju identitu. Súčasná mládež je neustále pohltaná digitálnymi technológiami a výtobytkami modernej doby, ktoré sa enormnou rýchlosťou etablujú v bežnom živote. Tie však so sebou prinášajú nielen inovácie, nové možnosti a príležitosti, ktoré môžu posilniť vzdelávanie, komunikáciu a osobný rozvoj mládeže, ale aj zvýšené riziká, na ktoré je nevyhnutné efektívnym spôsobom reagovať. Objavujú sa závažné fenomény ako kyberšikana či závislosť na internete, ktoré majú fatálne konzekvencie. V zisteniach príspevku poukazujeme na to, ako mladí ľudia najčastejšie využívajú digitálny priestor. Príspevok si kladie za cieľ podporiť diskusiu a hľadať rovnováhu medzi maximalizáciou príležitostí a minimalizáciou rizík v digitálnom svete pre mladých jedincov, s dôrazom na ich celkový rozvoj a dobre fungujúce medziľudské vzťahy.

Doktorandská sekcia

Mgr. Anna Urbancová

Spoločenskovedný ústav CSPV SAV

Názov príspevku: Porucha v dôsledku hrania digitálnych hier (Gaming disorder): Nejasnosti, problémy a projekt ORE ako ich možné východisko

Anotácia: Hranie digitálnych hier už väčšina Slovákov považuje za bežnú formu zábavy či psychohygieny. Pozitívny rozmer tohto behaviorálneho prejavu však dopĺňa aj rozmer negatívny. Ide najmä o prípady kedy hranie digitálnych hier získa v priebehu času patologickú povahu, a rozvinie sa do plnohodnotnej psychickej poruchy - poruchy v dôsledku hrania digitálnych hier. Ako je však možné odlíšiť hranie, ktoré nespôsobuje osobe závažné problémy od hrania, ktoré ich spôsobuje? Práve táto dvojznačnosť toho istého behaviorálneho prejavu, spôsobuje odborníkom v oblasti psychického zdravia problémy. Jednoznačnú odpoveď neposkytuje čas strávený hraním ani opis diagnostických kritérií v príručke MKCH. Cieľom tohto článku je priblížiť čitateľovi aktuálne problémy spojené s novou diagnostickou kategóriou predstavenou v jedenástom vydaní Medzinárodnej klasifikácie chorôb.

Mgr. Samar Issmailová

Spoločenskovedný ústav CSPV SAV + Katedra psychológie FF UPJŠ

Názov príspevku: Ťažkosti v emočnej regulácii, stres, copingový štýl vyhýbania sa a ďalšie psychologické prediktory závislosti od internetu u vysokoškolských študentov

Anotácia: Cieľom výskumu bolo identifikovať prediktory závislosti od internetu u vysokoškolských študentov, pričom medzi vybrané prediktory boli zaradené: ťažkosti v emočnej regulácii, stres, copingový štýl vyhýbania sa, pozitívne metakognície o používaní internetu a desire thinking. Výskumný súbor tvorilo 260 vysokoškolských študentov vo veku od 19 do 38 rokov. Dáta boli zozbierané online formou pomocou sociodemografického dotazníka, Testu závislosti od internet (IAT), Subškály pozitívnych metakognícií o používaní internetu (PMIUS), Desire Thinking Questionnaire (DTQ), skrátenej verzie Škály ťažkostí v emočnej regulácii (DERS-SF), Škály vnímaného stresu (PSS), Škály vyhýbavého copingu (AVCOP) a Conscientious Responder Scale (CRS). Hierarchickou lineárnou regresnou analýzou sa zistilo, že po kontrole vplyvu rodu, veku a socioekonomického statusu spomedzi nami testovaných prediktorov závislosti od internetu sa ukázali ako významné štyri – ťažkosti v emočnej regulácii, stres, pozitívne metakognície o používaní internetu a desire thinking. Konkrétne sa ukázalo, že ťažkosti v emočnej regulácii, stres, pozitívne metakognície o používaní internetu a desire thinking boli štatisticky významnými pozitívnymi prediktormi závislosti od internetu u vysokoškolských študentov. Avšak copingový štýl vyhýbania sa neukázal sa ako významný prediktor závislosti od internetu.

PaedDr. Natália Hrkotáčová

Katedra pedagogiky, Univerzita Konštantína Filozofa Nitra

Názov príspevku: Možnosti a limity tvorby web stránky pre potreby vyučovania a bezpečnostný kontext

Anotácia: Cieľom príspevku je poukázať na možnosti a limity, ktoré ponúka online platforma Webnode v bezplatnej verzii pedagógom, s konkrétnou ukážkou procesu tvorby webových stránok využiteľných v procese edukácie, doplnenú o prezentáciu existujúcich, vhodne didakticky upravených web stránok. Zapájanie didakticky vhodne upraveného materiálu do vyučovacieho procesu je viac ako vítaným aspektom modernizácie vyučovania a zároveň, zabránenia šírenia dezinformácií v edukačnom prostredí. Materiál v digitálnej podobe nemusí byť pre rozvoj žiakov po obsahovej stránke vždy vhodným, no ak si ho dokáže tvoriť a modifikovať sám pedagóg, v jeho kompetencií môže byť sprístupňovanie takého obsahu, ktorý sa pre žiakov môže stať motivačným, edukačným a zároveň bezpečným. Webnode ponúka online priestor pre tvorbu digitálneho obsahu, ktorý sa vo svojej výslednej podobe, s vhodne upraveným obsahom – graficky i obsahovo – dokáže stať vhodnou didaktickou pomôckou využiteľnou v pedagogickej praxi. Pedagóg má tak možnosť vďaka tejto platforme zapojiť do výučby dôveryhodný a zároveň bezpečný obsah, neobmedzene prístupný žiakom. Podstatou príspevku bude zoznámenie s funkciami platformy, objasnenie limitov a spôsobov uverejňovania, poukávanie na inovatívnosť, bezpečnosť a dôveryhodnosť procesu selektovania a uverejňovania didakticky vhodného materiálu, ale aj prezentácia návrhu modifikácie dostupnej základnej šablóny web stránky do podoby bezpečného a voľne dostupného obsahu pre potreby edukácie.

Mgr. Lenka Horváthová

Katedra sociálnej práce, Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

Názov príspevku: Multidisciplinárny prístup riešenia sextingu u maloletého dieťaťa v inštitucionálnej starostlivosti - príklad dobrej praxe

Anotácia: Príspevok poukazuje na príklad dobrej praxe riešenia situácie dieťaťa umiestneného v zariadení centra pre deti a rodiny, u ktorého sa pomocou vhodného multidisciplinárneho prístupu odborníkov podarilo riešiť kybernetické prenasledovanie a sexting, ktorého bolo dieťa obeťou. Príspevok poukazuje na proces riešenia od odhalenia problému, vhodnej intervencie voči dieťaťu a systému až po odhalenie páchatela a jeho vzatie do väzby. Zároveň poukazuje na dôležitosť riešenia prevencie v tejto oblasti aj u detí umiestnených v náhradnej starostlivosti, ktoré z dôvodu prežitej traumy môžu ľahko spadnúť do rúk agresorovi a stávajú sa tak obeťami, často následne patologického sexuálneho správania. Autorka príspevku pred pôsobením na KU pôsobila niekoľko rokov v centre pre deti a rodiny.